

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2005
IV. volební období

900

Návrh

poslance Oldřicha Vojíře a dalších

na vydání

zákona, kterým se zrušuje zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách) ve znění pozdějších předpisů a mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů

ZÁKON
ze dne2004,

kterým se zrušuje zákon č. 72/2002 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách) ve znění pozdějších předpisů a mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Zrušení zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách ve znění pozdějších předpisů

Čl. I

Zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách) ve znění zákona č. 453/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 19/2004 Sb. a zákona č. 436/2004 se zrušuje.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Čl. II

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 210/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 168/1998 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 129/1999 Sb., zákona č. 144/1999 Sb., zákona č. 170/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 3/2000 Sb., zákona č. 17/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 72/2000 Sb., zákona č. 100/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 117/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 453/2001 Sb., zákona č. 483/2001 Sb., zákona č. 50/2002 Sb., zákona č. 128/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 210/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 575/2002 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb. a zákona č. 19/2004 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 49/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 280/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 360/2004 Sb. a zákona č. 436/2004 Sb. se mění takto:

1. V § 21 odst. 1 se číslovka "24" nahrazuje číslovkou "15".
2. Paragrafy § 35a a 35b včetně poznámky pod čarou č. 67) se zrušují.

Čl. III

Přechodná ustanovení

1. Investiční pobídky písemně přislíbené nebo poskytnuté před účinností tohoto zákona se řídí právními předpisy platnými v době přislíbení nebo poskytnutí investiční pobídky.
2. Poplatník, kterému byla písemně přislíbena nebo poskytnuta investiční pobídka je oprávněn si pro zdaňovací období počínaje rokem 2006 zvolit způsob zdanění buď podle právních předpisů platných v době přislíbení nebo poskytnutí investiční pobídky, nebo podle tohoto zákona.

ČÁST TŘETÍ

Účinnost

Čl. IV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení, s výjimkou ustanovení čl. II bodu 1, které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2006

Důvodová zpráva

I. Obecná část

Zákon o investičních pobídkách je svou podstatou zákonem diskriminačním. Zákon umožňuje pouze malé vybrané skupině podnikatelů splňujících podmínky v zákoně uvedené výrazné úlevy na daních. Dále je pak investorovi v souvislosti s investiční pobídkou poskytováno vhodné stavební území a pozemek je mu prodán často za symbolickou cenu.

Drtivá většina podnikatelů působících na území ČR je však v odlišném postavení. Řadový podnikatel nemá onen komfort a servis ze strany státu a dalších institucí (Czech invest apod.), který je nabízen vybraným investorům. Nemá stejný přístup k zasít'ovaným

laciným pozemkům, a již vůbec nemá šanci získat daňové prázdny, které jsou poskytovány na dobu až deseti let vybraným investorům.

Ti, kteří brání v dnešní době zákon o investičních pobídkách argumentují, že například Polsko, Maďarsko, Slovensko uplatňují rovněž investiční pobídky, a to i přes to, že mají mnohem nižší daně z příjmů právnických osob než je tomu v ČR. Navrhovatelé však vycházejí z toho, že základem prosperity je vhodné kvalitní podnikatelské a právní prostředí s nízkými daněmi, s erudovanou pracovní silou a funkční infrastrukturou. Teprve pak, jako doplněk, může vláda navrhnout vhodné motivační programy.

Jsme přesvědčeni, že prvním krokem je zrušení zákona o investičních pobídkách s tím, že stávající daň z příjmu právnických osob bude nahrazena rovnou 15% daní.

Je zřejmé, že klesne-li daň z příjmů právnických osob ve zdaňovacím období roku 2006 z 24% na 15%, promítne se tato skutečnost do příjmové stránky státního rozpočtu. Zda půjde o nižší příjem, to nyní není možné jednoznačně určit. Na základě kvalifikovaného odhadu lze říci, že příjmy státního rozpočtu mohou klesnout až o 55 mld.Kč, pokud by se nijak ekonomika nevyvíjela a nezvýšilo by se inkaso daní.

Na druhou stranu se zrušením zákona o investičních pobídkách část prostředku státního rozpočtu uspoří. K tomu je třeba přičíst příjmy, které by neexistovali, pokud by vybraný subjekt čerpal daňové prázdny. MPO uvádí v dokumentu „Vyhodnocení systému investičních pobídek“ z listopadu 2003 a v dokumentu „Analýzy vybraných finančních ukazatelů firem podpořených investičními pobídkami“, že doposud za dobu přibližně šesti let bylo realizováno 153 projektů (realizovaná investice 5,6 mld.USD do r.2005). Z toho 122 projektů bylo realizováno po přijetí zákona č.72/2000Sb., jehož účinnost nastala k 1.květnu 2000. Schválením tohoto zákona se stalo, že investiční pobídky jsou „povinně udělitelné“. Přitom daňové úlevy od roku 1999 do roku 2003 již dosáhly částky 21,9 mld. Kč. A tato částka nadále poroste. K těmto daňovým úlevám je nutné přičíst přímé výdaje ze státního rozpočtu, a to na výstavbu průmyslových zón, na bytovou výstavbu (např. automobilka v Kolíně), a rovněž přímé výdaje na nová pracovní místa (47 tisíc do r.2005) a rekvalifikaci pracovníků právě v souvislosti s udělením investiční pobídky. Na jedno pracovní místo může být čerpána částka až do výše 200 tis. Kč. Zde dojdeme přibližně k hodnotě 10 mld.Kč (průmyslové zóny, dotace na nově vzniklé pracovní místo, rekvalifikace). Rovněž není vyloučena situace, že investor po vyčerpání daňových prázdny odejde do jiné země, tím pobídka ztratí žádoucí efekt.

Závěrem lze konstatovat, že zákon o investičních podmínkách je diskriminační a že náklady s ním spojené již dosahují zhruba 32 mld. Kč.

Navrhovaný zákon je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, není v rozporu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána ani s právem Evropské unie. Dopad na příjmy rozpočtů krajů a obcí bude záviset na příslušné úpravě zákona o rozpočtovém určení výnosu daní. Dopady na státní rozpočet jsou diskutovány výše.

II. Zvláštní část

K Části první Čl. I

Zrušuje se zákon č. 72/2002 Sb., o investičních pobídkách

K Části druhé Čl. II

K bodu 1

Novelou zákona o daních z příjmů, zákonem č. 438/2003 Sb. je stanovena sazba daně z příjmu právnických osob pro zdaňovací období počínající 1.1.2006 ve výši 24%. Tato sazba se navrhuje od téhož data snížit na hodnotu 15%.

K bodu 2

V souvislosti s navrhovaným zrušením zákona o investičních podmínkách se navrhuje zrušit daňová zvýhodnění na tento zákon navazující.

K Části druhé Čl. III

K bodu 1

Zaručuje se platnost smluv a správních aktů, které byly uzavřeny za platnosti zákona o investičních pobídkách. Na režimu již poskytnutých nebo přislíbených investičních pobídek se nic nemění a řídí se právními předpisy platnými v době investiční pobídky poskytnuté nebo přislíbené.

K bodu 2

Pro ten případ, že by po 1.1.2006 bylo pro příjemce investiční pobídky výhodnější danit podle nové úpravy, se umožňuje, aby tento si ji mohl zvolit.

K Části třetí Čl. IV

Kromě ustanovení Čl. II bodu 1, které by mělo být účinné od 1.1.2006, se stanovuje účinnost dnem vyhlášení

V Praze dne 15.2.2005

Oldřich Vojtř v. r.

Jan Bauer v. r.

Josef Bíža v. r.

Michal Doktor v. r.

Pavel Hrnčíř v. r.

Josef Kochan v. r.

Ivan Langer v. r.

Veronika Nedvědová v. r.

Alena Páralová v. r.

Miloš Patera v. r.

Jaroslav Plachý v. r.

Jan Schwippel v. r.

Eduard Vávra v. r.

Bohuslav Záruba v. r.

Miroslav Beneš v. r.

Petr Bratský v. r.

Zdeňka Horníková v. r.

Libor Ježek v. r.

Miloslav Kučera v. r.

Václav Nájemník v. r.

Miroslava Němcová v. r.

Miroslav Pátek v. r.

Jaroslav Pešán v. r.

Martin Říman v. r.

Vlastimil Tlustý v. r.

Tom Zajíček v. r.

Úplné znění dotčených částí zákona č.586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů - *(vypuštěný text je uveden v kulatých závorkách kurzívou)* – **nový text je uveden tučně podtrženě**

Zákon č.586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

§ 21

Sazba daně

(1) Sazba daně činí (24) **15** % pokud v odstavcích 2 a 3 není stanoveno jinak. Tato sazba daně se vztahuje na základ daně snížený o položky podle § 34 a § 20 odst. 7 a 8, který se zaokrouhluje na celé tisícikoruny dolů.

(2) Sazba daně činí 5 %

a) u investičního fondu. Tato sazba daně se vztahuje na základ daně snížený o položky podle § 34, který se zaokrouhluje na celé tisícikoruny dolů, a b) u podílového fondu.¹⁶⁾ Tato sazba daně se vztahuje na základ daně snížený podle § 20 odst. 3, který se zaokrouhluje na celé tisícikoruny dolů.

(3) Sazba daně činí 15 % u penzijního fondu.^{9a)} Tato sazba daně se vztahuje na základ daně snížený o položky podle § 34, který se zaokrouhluje na celé tisícikoruny dolů.

(4) Sazba daně 15 % se vztahuje na samostatný základ daně podle § 20b zaokrouhlený na celé tisícikoruny dolů.

(5) U investičního fondu, který v průběhu zdaňovacího období ukončil činnost,^{19d)} se použije sazba daně podle odstavce 2 jen na část základu daně stanoveného podle § 20a. Obdobně se postupuje u akciové společnosti, ze které v průběhu zdaňovacího období vznikl investiční fond.

(6) Pro stanovení daně se použije sazba daně podle předchozích odstavců účinná k poslednímu dni zdaňovacího období nebo období, za něž je podáváno daňové přiznání.

(§

35a

(1) Poplatník, kterému byl poskytnut příslib investiční pobídky podle zvláštního právního předpisu,⁶⁷⁾ který pro poskytnutí příslibu zahájil podnikání a zaregistroval se podle zvláštního právního předpisu⁴¹⁾ jako poplatník, může, splnil-li všeobecné podmínky stanovené zvláštním právním předpisem a zvláštní podmínky stanovené tímto zákonem, uplatnit slevu na dani, a to,

*a) jde-li o poplatníka daně z příjmů právnických osob, ve výši 31 % ze základu daně podle § 20 odst. 1 sníženého o položky podle § 34 a § 20 odst. 8 a o rozdíl, o který úrokové příjmy uvedené v § 36 odst. 6 písm. a) převyšují s nimi související náklady (výdaje),
b) jde-li o poplatníka daně z příjmů fyzických osob, ve výši daně vypočtené podle § 16 odst. 1 z dílčího základu daně (§ 7).*

Výše slevy na dani se nemění, je-li dodatečně vyměřena vyšší daňová povinnost.^{34d)}

(2) Zvláštními podmínkami, za kterých lze uplatnit slevu na dani podle odstavce 1, jsou

a) poplatník využije v nejvyšší možné míře všech ustanovení tohoto zákona ke snížení základu daně, a to zejména uplatněním

*1. všech odpisů podle § 26 až 33; v období uplatňování slevy nelze odpisování přerušit (§ 26 odst. 8), stanovení způsobu odpisování podle tohoto zákona provede poplatník,
2. opravných položek k pohledávkám podle zvláštního právního předpisu,^{22a)}
3. odpočtu daňové ztráty nebo její části podle § 34 odst. 1 v nejbližším zdaňovacím období, kdy je vykázán základ daně,*

b) poplatník bude u dlouhodobého hmotného majetku,²⁰⁾ s výjimkou nemovitostí, pořízeného v rámci investiční akce posuzované pro účely poskytnutí veřejné podpory, prvním vlastníkem na území České republiky; toto se nevztahuje na majetek nabytý v rámci zpeněžení konkursní podstaty podle zvláštního právního předpisu,
c) poplatník v období, za které může uplatnit slevu na dani podle odstavce 3, nebude zrušen, nebude vůči němu zahájeno konkurzní řízení, nesloučí se s jiným subjektem, nebo nepřevzme jmění společnosti, jenž bude zrušena bez likvidace (převod jmění na společníka),⁶⁹⁾ nebo v případě fyzické osoby neukončí nebo nepřeruší podnikatelskou činnost,
d) poplatník nezvýší základ pro výpočet slevy na dani obchodními operacemi ve vztazích s osobami uvedenými v ustanovení § 23 odst. 7 způsobem, který neodpovídá ekonomickým principům běžných obchodních vztahů, nebo převodem majetku nebo jeho části výše uvedených osob, který u nich bude mít za následek snížení základu daně nebo zvýšení daňové ztráty.,
e) poplatník pořídí a eviduje v majetku dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek²⁰⁾ nejméně v částkách uvedených ve zvláštním právním předpise.⁶⁸⁾

(3) Slevu na dani podle odstavce 1 lze uplatňovat po dobu deseti po sobě bezprostředně následujících zdaňovacích období, přičemž prvním zdaňovacím obdobím, za které lze slevu na dani uplatnit, je zdaňovací období, ve kterém poplatník splnil všeobecné podmínky podle zvláštního právního předpisu⁶⁷⁾ a zvláštní podmínky stanovené tímto zákonem, nejpozději však zdaňovací období, ve kterém uplynuly 3 roky od vydání rozhodnutí o příslibu investičních pobídek podle zvláštního právního předpisu. V případě, že byla lhůta pro splnění všeobecných podmínek prodloužena podle zvláštního právního předpisu,⁶⁷⁾ posunuje se počátek pro uplatnění slevy na dani z příjmů, nejdéle však o 2 roky.

(4) Sleva na dani nesmí v jednotlivých zdaňovacích obdobích překročit míru veřejné podpory^{67a)} vztahenou k dosud skutečně vynaloženým nákladům, které mohou být podpořeny, a současně nemůže v celkovém souhrnu překročit přípustnou hodnotu veřejné podpory stanovené rozhodnutím podle zvláštního právního předpisu.⁶⁷⁾

(5) Částka slevy na dani se zaokrouhluje na celé Kč dolů.

(6) Nedodrží-li poplatník některou z podmínek uvedených v odstavci 2, s výjimkou podmínky uvedené v odstavci 2 písm. a), nebo některou ze všeobecných podmínek stanovených zvláštním právním předpisem, nárok na slevu podle odstavce 1 zaniká a poplatník je povinen podat dodatečné daňové přiznání^{28b)} za všechna zdaňovací období, ve kterých slevu uplatnil. Nedodrží-li poplatník podmínku uvedenou v odstavci 2 písm. a), nárok na slevu za zdaňovací období, ve kterém tato podmínka nebyla dodržena, se snižuje o částku ve výši součinu dvojnásobku sazby daně podle § 21 odst. 1 a té části změny základu daně po snížení o položky podle § 20 odst. 8 a § 34, která vznikla porušením podmínky podle odstavce 2 písm. a), a poplatník je povinen podat dodatečné daňové přiznání za všechna zdaňovací období, ve kterých podmínku nedodržel. Sleva na dani nemůže dosáhnout záporných hodnot.

§

35b

(1) Poplatník, kterému byl poskytnut příslib investiční pobídky podle zvláštního právního předpisu a na kterého se nevztahuje ustanovení § 35a, může, splnil-li všeobecné podmínky stanovené zvláštním právním předpisem a zvláštní podmínky stanovené tímto zákonem, uplatnit slevu na dani, která se vypočte podle vzorce $S1 \text{ minus } S2$, přičemž

a) S_1 se rovná částce daně vypočtené podle odstavce 2 za zdaňovací období, za které bude sleva uplatněna; výše této částky se nemění, je-li dodatečně vyměřena vyšší daňová povinnost,^{39a)}

b) S_2 se rovná částce daně vypočtené podle odstavce 2 za jedno ze dvou zdaňovacích období bezprostředně předcházející zdaňovacímu období, za které lze slevu uplatnit poprvé, a to ta částka daně, která je vyšší; uvedená částka bude výchozí částkou uplatňovanou při výpočtu slevy na dani za všechna zdaňovací období, za která budou slevy uplatňovány; tato částka bude upravena o hodnoty jednotlivých meziročních odvětvových indexů cen vyhlášených Českým statistickým úřadem, a to počínaje indexem vztahujícím se ke zdaňovacímu období, za které byla tato částka vypočtena; výše této částky se nemění, je-li za příslušné zdaňovací období dodatečně vyměřena nižší daňová povinnost.^{34d)} Obdobně se postupuje při úpravě částky S_2 , přechází-li poplatník na hospodářský rok.

(2) Částka daně pro účely odstavce 1 je

a) u poplatníka daně z příjmů právnických osob rovna částce vypočtené sazbou 31 % ze základu daně podle § 20 odst. 1 sníženého o položky podle § 34 a § 20 odst. 8 a o rozdíl, o který úrokové příjmy uvedené v § 36 odst. 6 písm. a) převyšují s nimi související náklady (výdaje),

b) u poplatníka daně z příjmů fyzických osob rovna částce vypočtené podle § 16 odst. 1 z dílčího základu daně podle § 7.

(3) Pokud ve 2 zdaňovacích obdobích bezprostředně předcházejících období, za které lze slevu uplatnit poprvé, vykázal poplatník daňovou ztrátu nebo mu daňová povinnost nevznikla, sleva na dani se vypočte podle odstavce 1 písm. a).

(4) Slevu na dani podle odstavce 1 lze uplatňovat po dobu deseti po sobě bezprostředně následujících zdaňovacích období, přičemž prvním zdaňovacím obdobím, za které lze slevu na dani uplatnit, je zdaňovací období, ve kterém poplatník splnil všeobecné podmínky podle zvláštního právního předpisu⁶⁷⁾ a zvláštní podmínky stanovené tímto zákonem, nejpozději však zdaňovací období, ve kterém uplynuly 3 roky od vydání rozhodnutí o příslibu investičních pobídek podle zvláštního právního předpisu. V případě, že byla lhůta pro splnění všeobecných podmínek prodloužena podle zvláštního právního předpisu,⁶⁷⁾ posunuje se počátek pro uplatnění slevy na dani z příjmů, nejdéle však o 2 roky.

(5) Sleva na dani nesmí v jednotlivých zdaňovacích obdobích překročit míru veřejné podpory^{67a)} vztáženou k dosud skutečně vynaloženým nákladům, které mohou být podpořeny, a současně nemůže v celkovém souhrnu překročit přípustnou hodnotu veřejné podpory stanovené rozhodnutím podle zvláštního právního předpisu.⁶⁷⁾

(6) Ustanovení § 35a odst. 2 a 5 platí obdobně.

(7) Nedodrží-li poplatník některou z podmínek uvedených v § 35a odst. 2, s výjimkou podmínky uvedené v odstavci 2 písm. a), nebo některou ze všeobecných podmínek stanovených zvláštním právním předpisem, nárok na slevu podle odstavce 1 zaniká a poplatník je povinen podat dodatečné daňové přiznání^{28b)} za všechna zdaňovací období, ve kterých slevu uplatnil. Nedodrží-li poplatník podmínku uvedenou v § 35a odst. 2 písm. a), nárok na slevu za zdaňovací období, ve kterém tato podmínka nebyla dodržena, se snižuje o částku ve výši součinu dvojnásobku sazby daně podle § 21 odst. 1 a té části změny základu daně po snížení o položky podle § 20 odst. 8 a § 34, která vznikla porušením podmínky podle

odstavce 2 písm. a), a poplatník je povinen podat dodatečné daňové přiznání za všechna zdaňovací období, ve kterých podmínku nedodržel. Sleva na dani nemůže dosáhnout záporných hodnot.)

(67) Zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách.)